

**มาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
(COVID-19)¹**

ศรัณย์ภัทร เต๊ะ²

การประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในด้านการให้บริการ การค้า การผลิตสินค้าเพื่อส่งออกหรือการนำเข้า เนื่องจากกิจการประเภทดังกล่าวเป็นกิจการที่มีการประกอบธุรกิจเป็นจำนวนมาก และมีความคล่องตัวที่จะสามารถปรับเปลี่ยนได้ง่ายตามสถานการณ์ ช่วยลดปัญหาความแออัดและการกระจุกตัวของสังคมเมือง อีกทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากให้มีประสิทธิภาพ และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอย่างมาก นับแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเรื่อยมา เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจในประเทศมากขึ้น แต่เมื่อเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อระบบเศรษฐกิจและการประกอบธุรกิจต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และธุรกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากไม่น้อยอยู่ในภาวะขาดสภาพคล่องทางการเงิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เกิดภาระหนี้สินเป็นจำนวนมาก เนื่องจากกิจการไม่สามารถเปิดได้ตามปกติ ส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงาน การผลิต และสร้างความเสียหายอย่างมหาศาลกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) นั้น พบว่า มาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือยังไม่ครอบคลุม และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก ปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) กล่าวคือ แม้ว่ารัฐ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ สันตาสว่าง และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนนิผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จะให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยการกำหนดมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อเพิ่มเติมตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” และ “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ไว้อย่างชัดเจน ในมาตรา 3 ความว่า “ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” หมายความว่า วิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกินห้าร้อยล้านบาท และไม่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มธุรกิจที่มีลักษณะตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนั้น มาตรการช่วยเหลือที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 จึงเป็นมาตรการที่ช่วยเหลือเป็นการเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินอยู่ก่อนแล้วเท่านั้น จึงทำให้การให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังไม่ครอบคลุมกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภทที่กำลังเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และแม้ว่าต่อมา มีการออกพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ซึ่งได้มีการกำหนดขยายกลุ่มผู้ประกอบการที่สามารถได้รับความช่วยเหลือจากมาตรการของรัฐโดยกำหนดให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการที่ไม่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินให้ได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการได้ใน มาตรา 10 ความว่า “เงินที่สถาบันการเงินได้รับตามมาตรา 9 ต้องนำไปใช้ให้กู้ยืมแก่ผู้ประกอบการที่ไม่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงิน หรือมีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินที่จะให้กู้ยืมไม่เกินห้าร้อยล้านบาทหรือจำนวนมากกว่านั้นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้พิจารณาวงเงินสินเชื่อ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เป็นเกณฑ์” แต่พระราชกำหนดดังกล่าวมิได้มีการกำหนดนิยามของคำว่า “ผู้ประกอบการ” เอาไว้ให้ชัดเจนว่า หมายถึง ผู้ประกอบการประเภทใด ดังนั้น ผู้ประกอบการที่จะได้รับความช่วยเหลือนั้นจะต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางรายขาดคุณสมบัติหรือเป็นผู้ประกอบการที่ไม่เข้าข่ายที่จะได้รับความช่วยเหลือ ส่งผลให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางรายไม่ได้รับการช่วยเหลือตามมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการที่ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564

ประเด็นที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการชะลอการชำระหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) กล่าวคือ ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 หมวด 2 การชะลอการชำระหนี้ มาตรา 15 ความว่า

“เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาทหรือลูกหนี้อื่นได้

การชะลอการชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง มิให้ถือว่าเจ้าหนี้ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือลูกหนี้ ผิดนัดชำระหนี้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชะลอการชำระหนี้ ระยะเวลาการชะลอการชำระหนี้ และวิธีการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยที่ชะลอไว้ ให้เป็นไปตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด”

แม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส 1.3/2563 เรื่อง การชะลอการชำระหนี้แก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ประกาศ ณ วันที่ 22 เมษายน 2563 แต่ยังไม่สามารถช่วยเหลือผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากประกาศดังกล่าวกำหนดให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมไว้เฉพาะกลุ่มผู้ประกอบวิสาหกิจที่มีกับสถาบันการเงิน แต่ละแห่งไม่เกิน 100 ล้านบาท ตามข้อ 4.2.2 ความว่า

“4.2.2 ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับการชะลอการชำระหนี้ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยซึ่งมีสถานประกอบการและประกอบธุรกิจในประเทศไทย

(2) มีวงเงินสินเชื่อรวมทั้งกลุ่มธุรกิจของผู้ประกอบวิสาหกิจที่มีกับสถาบันการเงินแต่ละแห่ง ไม่เกิน 100 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 แต่ไม่รวมถึงวงเงินตามภาระผูกพัน วงเงินสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับ วงเงินสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับและวงเงินสินเชื่อ บัตรเครดิต

(3) ...”

ดังนั้น หากผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินเกินกว่า 100 ล้านบาท ย่อมไม่ได้รับการช่วยเหลือตามมาตรการดังกล่าว ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสถาบันการเงินนั้น มีการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างหลากหลาย ตั้งแต่ระดับกลุ่มวิสาหกิจรายย่อย ไปจนถึงวิสาหกิจขนาดกลางซึ่งบางกิจการมีการให้สินเชื่อสูงกว่า 100 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นไปตามที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งกำหนด อีกทั้งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในปัจจุบันพบว่า กิจการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มวิสาหกิจรายย่อยหรือกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ตามปกติ ดังนั้น การกำหนดมาตรการชะลอการชำระหนี้ของผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยจึงยังไม่ครอบคลุมผู้ประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภท

ประเด็นที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเวลาในการชะลอการชำระหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) กล่าวคือ ตามธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส 1.3/2563 เรื่อง การชะลอการชำระหนี้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ประกาศ ณ วันที่ 22 เมษายน 2563 โดยมีการกำหนดระยะเวลาที่ให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบการวิสาหกิจไว้ในข้อ 4.2.1 ความว่า

“4.2.1 ให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบการวิสาหกิจเป็นระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันถัดจากวันที่ลงประกาศนี้ โดยไม่ต้องมีข้อตกลงหรือทำสัญญาใด ๆ กับผู้ประกอบการวิสาหกิจ ทั้งนี้ สถาบันการเงินยังคงคิดดอกเบี้ยตลอดระยะเวลาที่ชะลอการชำระหนี้ก็ได้

การชะลอการชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบสิทธิของสถาบันการเงินในการใช้สิทธิเรียกร้องในทางคดีกับผู้ประกอบการวิสาหกิจรายที่เลิกกิจการ หรือรายที่มีพฤติการณ์ทุจริตเพื่อให้ได้สินเชื่อจากสถาบันการเงิน”

หากพิจารณาประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของประเทศไทยในปัจจุบัน การกำหนดให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบการวิสาหกิจเป็นระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันถัดจากวันที่ลงประกาศ โดยไม่ต้องมีข้อตกลงหรือทำสัญญาใด ๆ กับผู้ประกอบการวิสาหกิจนั้น ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของประเทศไทยในปัจจุบัน เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางกิจการยังไม่สามารถเปิดดำเนินกิจการได้ตามปกติ และยังมีการแพร่ระบาดของโรคอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในกิจการที่สามารถเปิดดำเนินกิจการได้ยังต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) การกำหนดระยะเวลาให้ความช่วยเหลือเช่นนี้จึงไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม แม้จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่ามีการกำหนดระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจไว้อย่างชัดเจน แต่ยังไม่เหมาะสมหากจะนำมาเป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยนั้นยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้เช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเด็นสุดท้าย ปัญหาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) กล่าวคือ แม้ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2559 แต่กระบวนการการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยนั้นกำหนดให้มีการระบุนายการในแผนฟื้นฟูกิจการอย่างน้อย 10 รายการตามมาตรา 90/96 โดยรายการที่ 1 ถึง 9 นั้นเป็นรายการเดียวกันกับแผนฟื้นฟูกิจการของธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งหากในกรณีที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา (COVID-19) การจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการโดยมีรายการในแผนฟื้นฟูกิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2559 นั้น ย่อมทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการและส่งผลให้การประกอบกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลายแห่งต้องหยุดดำเนินกิจการไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลายแห่งต้องถูกฟ้องร้องและบังคับคดี นอกจากนี้ ในเรื่องของระยะเวลาในกระบวนการฟื้นฟูกิจการมีกระบวนการหลายขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งฟื้นฟูกิจการ ขั้นตอนของการไต่สวนและมีคำสั่งให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และขั้นตอนที่ศาลให้ความเห็นชอบด้วยแผน ล้วนแล้วแต่ใช้ระยะเวลานาน ทำให้อาจแก้ไขปัญหาได้ไม่ทันทั่วถึง ดังนั้น กระบวนการฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2559 จึงไม่เหมาะสมหากจะนำมาช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมนิยามของคำว่า “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ในพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ดังนี้

“วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” หมายความว่า วิสาหกิจที่มีจำนวนการจ้างงาน รายได้มูลค่าสินทรัพย์ถาวร หรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ทั้งนี้ เพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภทที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ครอบคลุมกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งนิยามดังกล่าวเป็นไปตามการให้คำนิยามของ “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

2. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการชะลอการชำระหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส 1.3/2563 เรื่อง การชะลอการชำระหนี้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ประกาศ ณ วันที่ 22 เมษายน 2563 ดังนี้

“4.2.2 ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับการชะลอการชำระหนี้ตามข้อ 4.2.1 ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ...

(2) มีวงเงินสินเชื่อรวมทั้งกลุ่มธุรกิจของผู้ประกอบวิสาหกิจที่มีกับสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 แต่ไม่รวมถึงวงเงินตามภาระผูกพัน วงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ วงเงินสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับและวงเงินสินเชื่อบัตรเครดิต

(3) ...”

ทั้งนี้ เพื่อขยายกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ครอบคลุมถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินเกินกว่า 100 ล้านบาท และสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในปัจจุบัน

3. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเวลาในการชะลอการชำระหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 4.2 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชะลอการชำระหนี้ ข้อย่อย 4.2.1 ดังนี้

“4.2.1 ให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบวิสาหกิจนับแต่วันถัดจากวันที่ลงประกาศนี้ โดยไม่ต้องมีข้อตกลงหรือทำสัญญาใด ๆ กับผู้ประกอบวิสาหกิจ ทั้งนี้ สถาบันการเงินยังคงคิดดอกเบี้ยตลอดระยะเวลาที่ชะลอการชำระหนี้ก็ได้

...

การชะลอการชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง ให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ชัดเจน โดยประกาศให้ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทราบด้วย”

ทั้งนี้ สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในปัจจุบัน และการให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ชัดเจน โดยประกาศให้ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทราบด้วยนั้น เพื่อสถาบันการเงินสามารถเรียกให้ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงินได้อย่างเป็นธรรมและไม่เป็นภาระแก่สถาบันการเงินมากเกินไป

4. การฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการออกพระราชกำหนดเพื่อลดขั้นตอนของการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

4.1 กำหนดให้มีการไต่ถามก่อนเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการซึ่งหากการไต่ถามสำเร็จ ลูกหนี้ก็สามารถตกลงทำสัญญาประนีประนอมกับเจ้าหนี้ได้ทันที แต่หากการไต่ถามไม่เป็นผลลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะขอเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้โดยไม่มีขั้นตอนที่ยืดยาว

4.2 กำหนดรายการในแผนฟื้นฟูกิจการให้เหลือเท่าที่จำเป็น ซึ่งต้องสามารถแสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ที่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นมีความสามารถที่จะดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการได้สำเร็จและสามารถชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้ในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เป็นการช่วยให้กิจการสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และยังช่วยรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมบังคับคดี. แนวทางการร่างกฎหมายล้มละลายของคณะกรรมการว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ

แห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL), (นนทบุรี : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง), 2551.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม ปี 2563, 2564.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. คำอธิบายสรุปสาระสำคัญพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่

ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563, 2563.